

se občini Polanci dovoli, za šolske stroške si 4550 K izposoditi. Prošnja občine Janžovci eno parcelo pašnika v velikosti 522 kvadratnih klaftrov prodati, da se plačajo šolski stroški, se odbije, ker hoče občina to parcelo za 91 K prodati, in ker se je pri eni prejšnjih zborov določilo, da je se ne smejo prodati za manje nego 120 kron. Čebelarskemu društvu Ptuj in okolica se dovoli podpore 100 kron.

Smešen protest klerikalcev.

Na dnevoredu stoji volitev novega uda v okrajni šolski svet. Prečita se protest Zelenika in njegovih pristašev, v katerem stoji, da sedajni okrajni zastopnik nima pravice (?) novega uda voliti, ker je najvišje upravno sodišče razsodilo, da volitev ni postavna. Dr. pl. Fichtenau predlaga, naj se udje ne ozirajo na ta protest, ampak se k volitvi zedinijo. Pri zadnji volitvi se je postavno postopalo, okrajni zastop velja, predsednik in podpredsednik sta zaprisežena. Zelenik reče: „Mi ne pripoznamo okrajnega odbora, mi smo protestirali in zapustimo dvorano.“ Izrekši odide s svojimi pristaši. Predsednik spriča, da je zbor sklepčen.

Na mesto Dr. Brumen zvolil se je dr. pl. Fichtenau. Potem še se voli 5 udov za okrajni šolski svet. Imena izvoljenih smo v zadnji številki naznanili. V mesecu septembru 1905 bo začel ta svoje delovanje. Predlog, da se cesta Ptuj, Budina, Bukovci, Zavrč proti Varaždinu v okrajno cesto I. razreda spremeni, se enoglasno sprejme.

Ud okrajnega zastopa Korenjak poroča o novozu ceste v Medribniku in prosi okrajni zastop za 1000 m³ kamna in za 300 m³ prodeca. Predsednik pravi, da je že prejšnji okrajni zastop v to svrhu tisoč kron obljubil. „Da obljubil,“ odvrne Korenjak, „pa nič dal“. Enoglasno se prošnja usliši in predlog sprejme. Za uničevanje hroščev se kakor vsako leto tudi sedaj 500 kron dovoli. Potem še so se stavila nektera vprašanja in seja se je sklenila.

Vojska med Rusi in Japonci.

Boj na suhem.

Japonci hočejo na vsak način odločilno bitko, predno nastopi deževna doba in predno dobe Rusi nove moči iz Evrope. Rusi so jeli prodirati proti jugu. Radovedni smo, ali bo imel general Linevič več sreče, nego Kuropatkin. Ta se vrne zaradi omamljenega zdravja z bojišča.

Rusko brodogradništvo.

Kje se sedaj nahaja rusko brodogradništvo, se ne ve gotovo. Poveljnik Roždestvenski je po poročilu nekaterih časnikov umrl, kar se pa iz Petrogradu prekliče.

Potopljene ruske ladje v Port Arturju.

Japonska vlada namerava potopljene ladje dvigniti in jih popraviti. Stroški za dvigovanje se cenijo za vsako ladjo na 3 milijone 6 sto tisoč kron. Ladjo „Palado“ so baje že dvignili in popravili.

Spodnještajerske novice.

Od Sv. Lenarta v Slov. gorici. Dr. Tiplič se v svojem dopisom v Slov. Štajercu v pravi luči kazal. Če kdo hoče njega dobro karakterizirati, mu treba z njim občevati in ga opazovati, saj njegov dopis naj prebere, in dovolj bo vedel. Skozi vsak članek konča z lepimi besedami, kakor pasja duša i. t. d. Mi se ravno ne čudimo, da kot „olikan“ človek posluhuje takih „olikanih“ razgovorov. Iz cele njegove pisarnice se sliši samo „smrt vsemu kaj je nemškega.“ Raca na vodi, kaj da v sili Dr. Tiplič vedno k Nemcem pride. Zakaj si ni neveste izbral morebiti celo na Rusoskem, kaj je šel po njo in njene kronice k nemški obitelji? „K Sv. Juriju bom šel, kako hitro mi kdo pokaza zdravnika primerno stanovanje“ so njegove balneološke besede. Čudno se nam pa to le zdi, zakaj si zida nov hram v Sv. Lenartu, ne pa pri Sv. Juriju? Zakaj li? Črnosukneži, njegovi prijatelji tako hočejo pri sebi ga hočejo imeti. Gospodu Dr. Tipliču pa se to eno svetujemo, da naj vlada v dopisih, pod katerimi se upa javno podpisati, samo resnica, ne pa sovražni glas.

Začne se jasnit. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona, prosi podpisano županstvo, da se popravi št. 9 z dne 30 aprila 1905 pod napisom: „Začne se jasnit“ obavljen dopis s tem, da se je nasvet, da se ustanovi v Mozirju četrti razred s popolnoma nemškim jezikom in z nemškim učiteljem v istini stan, a bil je v istini enoglasno odobren in v zapisniku sprejet samo tako, da se naj v četrtem razredu poučuje tudi nemščina kot učni predmet.

Županstvo trg Mozirje, dne 5. maja 1905.

Župan:

Jvan Ovčjak

Mozirje. Dragi „Štajerc“! Kakor si že po tvojem cenjenem listu naznanil, ti tudi mi priobčimo, da je predlog stavljen, da se ob priliki odtvorenja 4. razreda v istem nemško podučuje in da bi 4. razred podučeval nemški ali boljše rečeno nemškemu jeziku ne nasprotni učitelj. Občinski odbor obstoji iz slovencev in sicer iz kmetov, kateri ne morejo vzdržati svojih otrok v Celje, Gradec in Dunaj, kajti, kakor to lahko mozirski tržani storé, mi čemo toraj, da se naša deca v domači ljudski prepotrebne nemškega jezika nauči. Zahvalimo Vam končno za Vaše priznanje.

Prosti kmetje iz Mozirja

Sv. Martin pod Vurbergom. Naš častiti župan se nas zdaj komaj poznajo, ker je čas zbirce. Pod župnik, mi naj bi Vam vselej ustregli, kako Vi nam? Spomnite se, kake velikonočne praznike smo imeli? Namesto da bi ljudstvo te velike praznike molilo se je jezilo in godrnjalo. Kaj rečete, kaj slove vzeli od nas? Več kmetje

Bistrica pri Mariboru. Pred kratkim smo v naši občini volitev. Kakor povsod, je tudi pri črna suknja agitrali na vse moči, da bi bil izvoljen

klerikalni gostilničar. Plačilo tega agitiranja tudi ni izostalo. Okrajno glavarstvo je celo reč natanko preiskalo, klerikalnem računu raztrgalo in volitev prevrglo. Pri prihodnji volitvi pa bomo se kmetje vedli varovati takih agitatorjev. Gospod župnik Kocuvan, slišite! Če pride tak agitator, razburjen od vroče jeze, bomo ga takoj na sveži zrak postavili da se malo ohladi. Najmanj bomo pa pustili, da bi črnosukneži tako agitirali, kakor pri volitvah za deželni zbor. Tedaj to v svarilo, gospod župnik, drugače pride krtača in lepa povestica, Več kmetov.

Surov šolar. Pri Sv. Jurju v Slov. gor. je šolar Franc Rošker svojemu sošolcu Francu Schönwetter pogнал kamen tako močno v glavo, da je moral umreti ta deček v kljub zdravniške pomoči čez tri tedne.

Sreča v nesreči. Iz Celja se nam poroča: Tokrat, dne 16. t. m. proti 6. uri večer peljala sta se 2 hlapca gospoda Maloprou v Babno pri Celju. Ko sta se čez železnico peljala, pridrdral je v tem trenutku nočni vlak ter voz zlomil. Hlapcu, ki je spredaj sedel, se nič ni zgodilo, med tem ko je zadaj sedečega tako močno z voza vrglo, da se je težko poskodaval na glavi. Nezavedenega so pripeljali v celjsko bolnišnico. Tam bo morebiti kmalu ukreval. Hlapca sta pri vsej nesreči še vendar srečo imela. Ranjen je nepoškodovan.

Učni tečaj za vinogradarstvo in sadjarstvo, tečaj za viničarje. Bralce opozarjamo na naš inserat za ta poučni tečaj posebno toplo priporočamo našim kmetom. kmetiskim sinom in viničarjem.

Maribor. Zadnja številka znanega „leibblatna“ naših gospodov „Südsteirische Presse“ imenuje naprednjake morilce, tatove, pijance itd. Lepé besede teh ust, katere bi morale Kristusov mir pridigovati. Zapomnimo si te besede, prišel bo morebiti ta oni klerikalček v sili k nam, potem pa mu postavimo vrata in rečimo mu, naj gre v Maribor v kopenske ulice pomoči iskat.

Usmiljena sestra ušla. Iz mariborške bolnišnice ušla je sestra Augustina. Med 4 stenami bolnišnice pre ozko postalo in z dovoljenjem matere, katera je posestnica v eni vasi na dravskem polju, je po noči bolnišnici in sestram slovo dala. Ljubezen je baje tudi kriva bila, da ni morala obstati.

Delavci pri reguliranju Savinje. Pri reguliranju Savinje se najemajo delavci, kateri hočejo v akord delati. Marljiv delavec si lahko zasluži na dan 2 do 3 krone. Orodje za kopanje dobi vsak delavec. Delavci sprejema ogleda Rokus Grengo v Sv. Petru v Vinjski dolini, Ljudski delavci morajo seboj prinesiti delavske bnkvice.

Sv. Tomaž blizu Ormoža. Pri Sv. Tomažu je kmetstvo zelo pobožno, celi dan in celo noč bi tičali v cerkvi. Vendar na drugi strani so med temi vernimi ovčicami tudi taki, kateri si iščejo celo plena pri siromašnem vojaku. Eden takih vernih ukradel je umreč vojašku bluzo in škornje vojaku iz hleva celjskih žrebcev. Bržkone je ta pred tatvino v cerkvi in molil, da bi imel srečo in fino tatvino dopri-

nesel. Tako daleč so že klerikalci vaši pristaši, da že siromašnem vojaku ne puste pičlega imetja. Pred takimi vernimi klerikalci mislimo celo berač nebi bil varen krajcarja.

Mala nedelja. Naš župnik so baje milostivega knezoškofa prosili, da bi jim podarili novo faro. Če že hočete gospod župnik oditi, bodite prepričani, nikdo Vas ne bo prosil, da bi ostali. Če pa hočete v miru pri nas živeti in da Vas bomo vsi radi imeli, obhajajte slovesno trojičko in angeljsko nedeljo, slovesno kakor Vaši predniki v naši fari. Pri prejšnjih je bila cerkev ob takih praznikih nakinčena in razvilitjena, da je človeka kar strah božji objel, ko je videl to lepoto. Pri Vas pa? Kako je rekel Slomšek: „Gospodar se pozna po strehi, župnik pa po cerkvi.“ Prihodnjič si čemu pogledati našega cehmojštra.

Miren opazovalec.

Izpred mariborškega porotnega sodišča. Tri razprave zaradi umora. **Ivan Arnuš.** V pondeljek, 15. t. m. vršila se je pred porotnim sodiščem razprava proti Ivanu Arnuš, 17 let staremu, ker je v noči od 10. do 11. februarja t. l. svojega lastnega očeta ubil in ga oropal. Pred sodiščem izgovarjal se je s tem, da je očeta sovražil, ker je ta pregrešno živel z lastno hčerjo, njegovo sestro. Arnuš pri obravnavi ni tajil ničesar, obstal je, da je očetu po umoru ukradel 261 K 42 v. Zaradi tega je bil obsojen glede na svojo mladost na 18 let težke ječe. —

Franc Breg. Dne 16. t. m. vršila se je obravnava pred porotnim sodiščem proti Franc-u Breg, 19 let staremu, viničarskemu sinu iz Flekušeka. Obtoženec je v noči od 28. na 29. marca t. l. pri tepenju viničarju Alojzu Šrimpf z nožem prizadjal take rane, da je ta kmalu umrl. Sodišče ga je obsodilo na 4 leta težke ječe, preostrene z enim postom. — **Martin Repnik.** Martin Repnik iz Latinje vasi in Marko Ačko sta šla v družbi drugih težakov domu. Med potom sprla sta se omenjena, Martin Repnik je potegnil nož in Ačkota tako silno v glavo zbodel, da je rezilo (klinga) noža obtičalo v glavi. Ranjenec je 3 ure pozneje umrl. Zaradi tega umora obsojeni je bil Repnik dne 16. t. m. na 3 letno težko ječo.

Poglejmo si pa, kaj pišejo klerikalci o teh 3 morilcih! O morilcu lastnega očeta, Ivanu Arnuš, pišejo te klerikalne cunje, da je bil Štajercev pristaš. Z nesramno predrznostjo pišejo, da je našla sodnijska komisija pri Arnušu „Štajerca.“ Ko smo prvokrat o tem umoru pisali, smo že umenili, da so se našle v hiši umorjenega „Mohorske knjige!“ Pri razpravi prišla je resnica sodnijsko na dan. Iz sodnijskega akta se je prečitalo, da je komisija na mizici tik postelje našla „Mohorske knjige.“ Vpričo temu predrznile so se cunje klerikalnih tepcev pisati „Štajerc“ se je našel, Arnuš je Štajercev pristaš. Vaš pristaš je, vaš sad, farizejci. Jabolko ne pade daleč od drevesa. Pri obravnavi zvedlo se je tudi, da je umorjen oče pred večimi leti sedel 10 let zaradi umora. Hinavci je že takrat „Štajerc“ bil? Takrat so samo vaše cunje vladale in hotele vtemniti ves svet. In po-

glejmo si hčer oziroma sestro Arnuš. Predno, da je porodila (imela je grešno razmerje z lastnim očetom) bila je v „Marijinem društvu.“ Kaj ne, Marijine družbenice „Štajerca“ čitajo. „Gospodar“ in „Naš dom“ so jim evangelij, „Gospodar“ in „Naš dom“ bila sta evangelij očetu in sinu. Upate še se nadalje trditi, Štajerčev pristaš je bil Arnuš! Kar se tiče domačije morilca, ni ravno okolica Sv. Lovrenca v Slov. gor. tabor klerikalcev? Tam ne vlada „Štajerčev šnops“, kakor pri vsaki priliki kričite, tam vlada le Koserjev šnops, klerikalnega žganja se je napil morilec, da je dobil korajžo. Poglejmo si pa druga dva obsojenca. Nista tudi iz krajev, ki so znani kot klerikalna gnezda? Pfuž vas bodi nesramni lažnjivci, pfuž vas nesramni črnosukneži. Vaše podrepnike, hočete zaznamovati kot Štajerčeve pristaše, ker so se vam tako lepo obnašali. Vas sad so ti 3. morilci, navdušeni klerikalni pristaši morali so v luknjo. Čuditi se moramo tudi „Slovenskemu Narodu“. Tudi ta napredni list piše, da je morilec Arnuš baje naš pristaš bil. Nismo mislili, da celo „Slovenski Narod“ regljanje klerikalnih cunj svojim bralcem ponuja.

Spet dva umora. I. Umor v Trivanju (v Slov. Gorici). Petek, 12. t. m. našli so na domačem vrtu truplo Terezije Markuzzi. Ležala je na hrbtu, prsa je imela gola na vratu pa strašno rano, prizadeto z nožem. Umrjena bi morala v 4 tednih poroditi. Orožniki so takoj hudodelstva sumničili njenega ljubimca, 19 letnega Antona Pauko, željarskega sina iz Sterteneka. Ta je namreč očetovstvo otroka tajil in iz jeze ljubico umoril. Podali so se na njegov dom in ga izpraševali. On je sicer tajil, a našli so na njegovi obleki sledi krvi, in na 2 prsteh je imel rane, ki mu jih je umorjena s tem prizadjala, da ga je pri bojevanju ugriznila. Hud boj sta gotovo imela. Markuzzi je imela skoraj vse lasi izpipane. Ta fini ljubinec je zdaj pod ključem. —

II. Umor pri Slivnici blizu Maribora. Soboto noč bil je umorjen in oropan Matevž Koren, znan posestnik in živinski trgovec. Omenjeni dan popoldan prodal je v Mariboru slamo in z denarjem se je podal proti domu. Podoč ukrenil je v Slivnici v gostilno Vreg. Od tod je odišel okoli ob 8 uri večer, domu v Orešje. Koren pa ni šel po cesti, ampak volil je pešpot, katera pelja tik železnice proti Orešju. Drugo jutro našli so ljudje, ki so po tej poti v Maribor šli, mrtvo truplo Korena v jarku pri travniku ležati. Takoj so o tem oznanili in prišla komisija je dognala, da je zločinec Korena najpreje zadržnil in mu potem denarje in uro vzel. Samo rožni venec je pustil umorjenemu v žepih. Orožniki so se na vse načine trudili zločincu na sled priti, in hvala Bogu, posrečilo se jim je. V Hrastniku so vlovili morilca v osebi Franca Ojsteršek, pristojenega v Marijin-Gradec, 12. t. m. izposodil si je v Kalsdorfu 6 kron stem, da jih bo drugi dan vrnil. Ta dan peljal se je v Hoče in drugi dan 13. t. m. vidli so še ga vedno v Hočah. Po noči od 12. do 13. t. m. bil je Koren umorjen. Ojsteršek je hotel po umoru izginiti iz okolice, pa

marljivi orožniki so ga zasačili in okrožnemu sodišču Maribor izročili.

Dopisi.

Stanovsko pri Poljčanah. Sitno silno je zbudil naš članek tičoč se naših občinskih volitev par naših klerikalčkov in sicer tako, da se od jeze kar penijo. Radi tega so skovali nek članek poln bedarij in laži in ker te neumnosti celò „Gospodar“ ni hotel sprejeti, poslali so njo šnopsuredniku tje dol v Kranjsko. Klaverno zavija dopisunček tako, kakob da bi bili zložili poljčanski farani dopis ter ž njimi branili župnika. A vendar ni temu taka! Poljčanski farani se prav živahno smeji, ker dobro vedo, da je pisan članek le v farovškem zidovju. Med drugimi bedarijami in oslarijami piše dopisunček, da so tukajšnji naprednjaki — „nemčurje“ jih imenuje, — stopali proti prejšnjim dušnim pastirjem, Jurju, Šebatu in Lenartu. To je debela laž! Rajnki župnik Jurj je bil gotovo v Poljčanah zadovoljen in je bil tudi priljubljen. Postopanje in dejanje gg. Šebata in Lenarta pa še danes šumi faranom po ušesih. Razmerje med g. Šebatom ter neko klobučarico nadarjeno ne omenimo; črez postopanje, preganjanje dovolj znanega g. Lenarta še danes vrabci na strehah pevajo. Da je g. Lenart farane, kateri mu niso upljajali, vedno tožaril ter poštenjake, kateri pri sodnih niso tako pričali, kakor bi se gospodu dopadlo, preganjal in vsled neznosnega stanja moral oditi, je znana reč. Mi starih rečij neljuboma ponavljamo, k temu nas klaverno dopisunče v „Slov. Štajercu“ sili. — Nadalje piše to dopisunče, da se tukajšnji nemškutarji ravna po svetopisemskih besedah: „Udaril bodem pastirja in razškopile se bodo ovece.“ Te besede svetega pisma imajo prav lep pomen, kaj pomagajo taki pastirji, kateri ovcam le vedno volno strižejo, ter iste, katere se prav striči ne upstijo, preganjajo. Dopisunče nadalje graja grundnarje, kateri proti visokim obrestim posojujejo ljudstvo in ogromno hvali „posojilnice“. Tega pa ne pove, mora kmet biti dober gospodar in še mora tudi imeti dva dobra poroka, če hoče posojilo od „posojilnice“. Siromašnemu kmetu se seveda posojila samo obljublajo, posebno ob času volitev, potem se pa mu sili na tihem hinavski klerikalci, ker so na ta fini način dobili glas. — Prav po farizejski navadi napada dopisun Albin Grundnerja, pa vsi nesramni napadi temu hrabremu in jako spoštovanemu mladiku nič ne škodujejo, kajti ljudstvo ga zaradi njegovih dobrih lastnostij in pametnega obnašanja spoštuje. Med drugim imenuje ga deviško čistega. O da, ko bi bil kdaj Albin poleg župnikov in klerikalčkov oknaril, klerikalcem in njih vodnikom zane njih roke poljuboval, na znanih mladeniških shodih razsajal, tulil, pijančeval, za svetnika še bil morebiti razglašen. O ti klerikalni hinavci! Nadalje pravi dopisunče v „Slov. Štajercu“: marsikateri naprednjaki „giftne krote“ — so ali nemškutarji, padniki in izdajalci ali pa goljufi, tatovi in morilci.